

BOFORI METSÄSEKTORIN PK-YRITTÄJYYDEN EDISTÄMINEN SUOMEN JA VENÄJÄN KARJALAN VÄLILLÄ (BOFORI, KA4002)

Maanantai 16.9.2019

WP1 Metsäpalveluliiketoiminnan potentiaali molemmin puolin rajaa - työpajaseminaari Joensuun Metla-talossa

Klo 15.00-20.00

Metsäsektorin pk-yritysten liiketoimintamahdollisuudet Suomen ja Venäjän rajan yli – Tulosjulkistus- ja keskustelutilaisuus sidosryhmille

Karelian Wood Company, toimitusjohtaja Jari Marjomaa

- Kertoi mm. venäläisestä metsänhakkuun toteutustavoista ja miten se vaikuttaa metsänhoidon toteuttamiseen
- Usein hakkuutyönjälki vaikeuttaa maanmuokkauksen kunnollista toteuttamista (korjuualoille usein jätetään liian pitkiä kantoja)
- Paikallisessa metsätaloudessa vallitseva mentaliteetti ”hakataan maksimi ja hoidetaan minimi”
- Tehdyt sopimukset yleensä määrittävät, mitä tehdään metsänhoitotoimenpiteinä, vaikkei ko. toimenpiteelle olisi edes tarvetta -> jos sopimus sanoo, että heinäystä on tarpeen tehdä, niin silloin näin tehdään, vaikkei tarvetta edes olisi.
- Kuitupuut myydään nyt Suomeen, koska Karjalassa tällä hetkellä ylitarjontaa paikallisilla sellukombinaateilla
- Suomalaisille toimijoille on mahdollisuuksia Venäjällä, erityisesti jos saa venäläisiä palkattua suorittavaan työhön
- Taksat ovat Venäjällä kilpailukykyiset avohakkuilla
- Lahopuutkin voi korjata vapaasti energiapuuksi, kun Suomessa ne on jätettävä sijoillensa.

Enon Metsäpalvelu Oy, yrittäjä Mikko Varis

- Urakointisuhteessa Joen Metsän kanssa, jossa Variksen yritys on osakasomistajana
- Joen Metsällä on urakointisopimus Stora Enson kanssa
- Enon Metsäpalvelu Oy:llä on kaksi motoketjua
- Joen Metsän muilla osakasomistajilla ja aliurakoitsijoilla on lisäksi kalustoa puunkorjuuseen ja maanmuokkaukseen
- Kertoi metsäkoneyrittäjyyden tarpeesta ja tilanteesta Suomessa
- Alalla vallitsee pula metsäkoneenkuljettajista
- Metsäkonetyöntekijöitä koulutetaan paljon, mutta heidän pysyvyys alalla on heikkoa

- Koulutetut työntekijät eivät ole riittävän kiinnostuneita ko. työstä
- Työolosuhteet haastavat ja liian suuret vastuut nuorelle ja kokemattomalle työntekijälle
- Nykyihmisen työntekomotivaatio on liian alhainen rehellistä työntekoa kohtaan
- Metsäkoneurakointia pidetään kenties liian junttina työnä, eikä sitä arvosteta riittävästi
- Hän puhui hyvin ja puhuttelevasti ihmisten palkkaamisesta ja tilaisuuden antamisesta heille, olivatpa he suomalaisia tai ulkomaalaisia
- Asenne, motivaatio, ammattitaito ja/tai halu oppia ratkaisee, ei niinkään puheliaisuus, ja kuinka hyvin omasta osaamisestaan kukin osaa kertoa. Moni hyvin työssä tekevä ei aina osaa tai uskalla sitä muille kertoa, vaan työnantajan on se selvitettävä työvaiheessa.
- Metsäkoneenkuljettajista kaksi on venäläisiä ja heidän työmotivaatio on erittäin korkea
- Houkuttelevuutta alentaa työn kausiluonteisuus tai lomautusuhka

Metsänhoitoyhdistys, metsäpalvelupäällikkö Iikka Ämmälä

- Kertoi Pohjois-Karjalan työnäkymistä metsänhoidossa
- Henkilöstö: 60 toimihenkilöä ja 60 omaa metsuria
- Asiakkaat ovat metsänhoitoyhdistyksen jäseniä
- Tällä hetkellä Pohjois-Karjalan Sähkö (PKS) on heidän kannalta iso työllistäjä
- Maanmuokkaus 2 000 ha/v, istutus 2,5 milj. tainta/v, taimikonhoito ja raivaus 4 000 ha/v
- Tällä hetkellä metsänistutusta ja hoitotoimenpiteitä tekevät metsurit ovat melko ikääntyneitä ja eläköityviä -> uusia metsureita hankala saada
- Metsurien määrä vain vähenee, vaikka tarvetta tekijöille olisi, muutos on nähtävissä seuraavan viiden vuoden aikana, toistaiseksi työvoima on ollut suomalaista

Metsähallitus – Metsätalous Oy, metsänhoitopäällikkö Aarni Tolonen

- Kertoi metsänkäytön ja sen käyttömahdollisuuksien tulevaisuudesta
- Sertifikaattien suurempi merkitys lähitulevaisuudessa
- Kertoi digitaalisesta osaamisympäristöstä (AHJO), joka on vapaasti käytettävissä
- Toimihenkilöt 260, metsurit 230
- Taimikonhoito työllistää eniten metsänhoidossa
- Haasteena myös suurten ikäluokkien eläköityminen ja uusien metsuri-/ metsänhoitotyöntekijöiden tilalle saaminen, seuraavan viiden vuoden aikana eläköityviä metsureita on paljon
- Ainoastaan yhdellä alihankkijalla on venäläistä työvoimaa
- Vierastyövoimaa on Metsähallituksen kohteilla ollut ja nyt balttien väheneminen ja korvautuminen Itä-Euroopasta tulevilla työntekijöillä on nähtävissä, kun Baltiassa kustannustason nousu on ollut viime vuosien aikana nopeaa.

Nasto-Polar Rakennuspalvelut Oy (StaffGate), toimitusjohtaja Heikki Vesikallio

- Heillä on monipuoliset työkohteet ympäristörakentamisen saralla
- Paljon ulkomaisia yhteistyökumppaneita
- Perustettu 2018 (StaffGate)
- Laaja kansainvälinen verkosto
- Kertoi ulkomaalaisen työntekijän palkkausprosessista Suomessa -> huolellinen valinta työntekijöiden suhteen
- Suomen pula osaavasta työvoimasta on ollut esillä viime aikoina ja vastaus on ulkomailta saatava osaava työvoima
- Valtava ero humanitaarisista syistä tulleiden työkyvykkyydessä verrattuna työn perässä muuttaviin/tuleviin
- Humanitaariset pakolaiset eivät pelkää ratkaista työvoimapulaa
- Työvoiman välittäjän näkökulmasta suomalainen työlupakäytäntö on perusteltu eli hän ymmärtää ne vaatimukset, mitä uusille tulijoille on asetettu

Petroskoin yliopisto, professori Anton Sokolov

- Hän esitteli tutkimustuloksia venäläisille metsäalan urakoitsijoille ja metsänvuokraajille tehdystä kyselystä
- Kyselyssä selvitettiin mm. näkemyksiä niin paikallisten kuin myös suomalaisten metsäalan palvelujen saatavuudesta, laadusta, kiinnostuksesta niitä kohtaan, ovatko käyttäneet tai haluaisivatko niitä käyttää
- Suomalaisia metsäpalveluja käyttäneet olivat niihin 100 % tyytyväisiä
- Syitä siihen miksi eivät suomalaisia palveluita ole käyttäneet ovat yleensä saataavuus, hinta, kielimuuri, viisumiasiat
- Metsäpalveluiden lisäksi kysyttiin kiinnostusta metsäalan koulutusta kohtaan
- Kyselyä tullaan vielä jatkamaan niiden yritysten osalta, joille sitä ei vielä ole lähetetty tai jotka eivät siihen vielä ole vastanneet
- Lisäksi Sokolov piti esitelmän heidän metsäalan kurssitarjonnasta sekä kertoi yhteistyön ja suomalaisten mittavan metsäalan kokemuksen merkityksestä heidän metsätalouden kehittymiselle

Karjalan metsäntutkimuslaitos, laboratorion johtaja, tutkija Aleksei Pekkojev

- Kertoi esitelmässään metsävaratiedon inventoinneista Zapkarelles -yhtiön vuokrametsäalueella
- Hän esitteli tutkimustaan, jossa käsiteltiin kolmen eri tutkimuskohdealueen metsien rakennetta ja metsänhoidollisten kasvua edistävien toimenpiteiden tarvetta (varttunut taimikko, ylispuustoinen taimikko, nuori kasvatusmetsikkö) sekä miten ne Venäjän metsätaloudessa toteutettaisiin